

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris Theologi Architectura Christiana

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae Agrippinae, 1653

5. Fides formata simpliciter quoad omnia & actu est Fundamentum Aedificij spiritualis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

spiritualis tectum, nitantur fundamentum, id est, totum
 bur *Fi* ei dissipare. Clara quoque est illa Synodi Tridentinæ sanctio (a) Cum Apostolus dicit. (b) Justificari hominem per Fidem & gratis; ea verba in eo sensu intelligenda sunt quem perpetuus Ecclesie Catholice sensus tenuit; & expressit, scilicet per Fidem ideo justificari dicamur, quia Fides est humilitatis salutis initiū, Fundamentum, & radix omnis justificationis. Sicut qua impossibile est placere Deo, & ad filiorū eius consortium pervenire. Gratis autem justificari videmur, quia nihil eorum, quod justificationem præcedunt, sive Fides, sive opera, ipsam justificationis gratiam promoveretur. Si enim gratia est, iam non ex operibus: alioquin, ut idem Apostolus inquit, gratia iam non est gratia.

Ex quibus colligas, Fidei, secundum se competere esse se Fundamentum; ac proinde, cum Fides Informis in peccatore fideli retineat rationem integram fidei, quod omninò certum apud orthodoxos, haud male ei de nominationem Fundamenti tribui. Atque hoc modo Caritas non potest vocari Fundamentum: esset enim alioqui prima origine, & via generationis inter virtutes essetque prima Ædificii spiritualis pars non extrema, quale est tectum; quod sanè dici nequit.

(a) Trid. Sess. vi. cap. 8. (b) Rom. viii. (c) Molina Conco. q. 14. ar. 13. disp. 44. usque 21:2. disp. 210. cap. 7. Torres de fide disp. 41. dup. f. 6. 7.

ARTICULUS V.

FIDES FORMATA.

*Simpliciter, quoad omnia, & actu est Fundamentum
 Ædificii Spiritualis.*

Sin Fundamento consideres tum præcedentes duas
 quali-

qualitates, tum vim re ipsa fulciendi, continendi, ac connectendi, omninò asserendum est, non nisi FIDEM FORMATAM esse illius modi Fundamentum. Nec enim sine Fide formata sunt partes aliæ Domus Sapientiæ in anima, quas Fides sustentet & nectat. Docuit hoc aliis verbis, & Scholasticè (a) S. Thomas, ubi de Fide tanquam prima virtute ac proinde Fundamento ceterarum disputavit. Cum enim sibi opposuisset hoc argumentum Fides informis non est Fundamentum, sed Fides formata: ut habet Glossa in 1. ad Corinthios XIII. ex Augustino lib. de fide & operibus. cap. x. formatur autem Fides per caritatem. Ergo Fides habet à caritate, quod sit fundamentum. Caritas igitur est majus fundamentum, quam Fides: ac proinde Fide prior. Respondet. Ad rationem fundamenti non solùm requiri quod sit primum, sed etiam quod sit aliis ædificii partibus connexum: non enim esset fundamentum, nisi ei aliæ ædificii partes cohærent. Connexio autè partium ædificii spiritualis est per caritatem, secundum illud ad Colossenses tertio, *Super omnia Caritatem habete, quod est vinculum perfectionis.* Idèò fides sine caritate fundamentum esse non potest, licet caritas non sit prior FIDE.

QUAM responsionem unicâ distinctionis faculâ sic illustro. Fides formata est fundamentum simpliciter & actu: Informis, secundum quid, & potentiâ. Atque hoc insinuat S. Paulus, qui desiderabat Ephesios habere inhabitantem Christum in domo omnibus virtutum numeris absoluta: cujus proinde actuale fundamentum sit Fides caritate formata. Sic quoque S. Augustinus loquitur de fundamento, quod re ipsa fundamēti partes agit, & totius ædificii molem aptè connexam sustentat.

Et

(a) S. Thom. 22. q. 4. ar. 7. ad 4.

Et ita de fundamento tali exponit S. Paulum 1. ad Corinth. III. afferentem, super fundamentum ædificari posse, aurum, argentum, lapides pretiosos.

ARTICVLVS VI.

FIDES INFORMIS

An & quomodo sit Fundamentum potentia.

QUEMADMODUM Fundamētū materialiter esse potest sine ædificio; ita Fides esse potest in eo, in quo per vinculū caritatis nondū connexa, & cōpacta est Domus Spiritualis; tunc autē rectē dixeris, esse Fundamētū secundum aptitudinem quasi materialem respectu ædificii Spiritualis, atque ita potentiā. Eadem autem Fides, modò in peccatore informis, fit deinde formata quando peccata remittuntur per gratiam & caritatem in animā diffusam: Sic quæ potentia solum fuerat fundamentum fit illud actu. Quæ cum ita se habeat, existimo, Fidem etiam informem esse *ὑπόστασις*, & substantiam rerum sperandarum: ac proinde eam à definitione Apostoli non debere excludi. In quo firmor, quod ipse Colossenses hortetur, nulla caritatis mentione facta, ut Fidei tanquam fundamento stabiles insistant. Cū enim metueret, ne Colossenses Simoniana dogmata cum Christianis fidei præceptis conjungerent, requirit, ut sint fundati & stabiles in fide. *Si permanetis, inquit, in Fidē fundati, & stabiles, & immobiles, à spē Evangelii, quod audistis ad Colossenses 1.*

Non me latet, S. Bonaventuram ablegare Fidem inform-

(a) S. Thom. 22. q. 4. art. 4. (b) Bannez. q. 4. art. 7. dub. 2. Con. 4.
(c) S. Bonav. in 3. d. 23. art. 1. q. 5. Malderus 22. q. 4. art. 1.